

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Maret Maripuu
Sotsiaalkindlustusamet
info@sotsiaalkindlustusamet.ee

Teie 27.04.2026 nr 2-10/11059-1

Meie 15.05.2026 nr 2.2.-1/26/33-2

Puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) menetluses on Sotsiaalkindlustusameti (SKA) taotlus uuringus „Lastemaja roll seksuaalselt väärkoheldud laste abistamisel ja sihtrühma laiendamise uuring“ isikuandmete töötlemiseks andmesubjekti nõusolekuta.

Tutvunud teie taotlusega, palun taotlust täiendada vastavalt alljärgnevale:

1. Taotluse kohaselt töödeldakse uuringus eriliiki isikuandmeid ning taotlus on esitatud kooskõlastamiseks eetikakomiteele. Palun edastage Andmekaitse Inspeksioonile eetikakomitee otsus, kui olete selle saanud.
2. SKA on taotluses tuginenud teadusuuringu läbiviimise õiguslikule alusele, mis tuleneb Sotsiaalkindlustusameti põhimääruse § 6 punktist 10, mille kohaselt on Sotsiaalkindlustusameti ülesandeks riiklike lastekaitseteenuste korraldamine ja arendamine. IKS § 6 lg 5 alusel saab läbi viia uuringuid poliitika kujundamise eesmärgil. AKI hinnangul võiks kohasem alus olla SKA põhimääruse § 6 p 14) osalemine tegevusvaldkonnaga seotud poliitika ning strateegiate, arengukavade ja õigusaktide väljatöötamisel ja rahvusvahelistes projektides, mida palume taotlejal kaaluda ja vajadusel muuta.
3. Taotluse kohaselt töödeldakse uuringus andmeid erinevatest allikatest, erinevate gruppide kohta ning nii andmesubjekti nõusolekuta, kui ka nõusoleku alusel ning erinevate gruppide andmete töötlemine on taotluses kirjeldatud fragmentaarselt. AKI palub taotluses läbivalt isikuandmete töötlemise asjaolusid ja protsessi täpsemalt avada. Selleks palun kirjeldada kõikide gruppide (STAR andmed, teenuse saajad (sh lapsevanemad), spetsialistid ja eksperdid) nii nõusolekuta, kui nõusoleku alusel toimuvat isikuandmete töötlemist, sh valimi koostamine, värbamine, nõusolekute haldamine, intervjuerimine, pseudonüümimine jne kuni uuringu lõpuni ja algandmete kustutamiseni. Muu hulgas palun täpsustada, kas transkriptsioonides lisaks vastaja kodeerimisele ka tekstid puhastatakse, kui seal sisaldub teavet, mis võimaldab isikuid tuvastada ning kas Nfield küsitluskeskkonnas kasutatakse isikustatud linke või on seal muid ankeeti vastajaga siduvaid vahendeid. Palun IKÜM art 5 sätestatud põhimõtetest lähtudes hinnata, kas intervjuu transkribeerimiseks on vajalik video salvestamine või piisab heli salvestamisest. Juhul, kui leiate, et video salvestamine on vältimatu, siis palun seda põhjendada.
4. AKI juhib tähelepanu, et IKÜM artikli 4 punkti 11 ja artikli 7 kohaselt ning koosmõjus põhjendustega 32, 33, 42 ja 43 peab isikuandmete töötlemiseks kehtiv andmesubjekti nõusolek olema antud aktiivses vormis vabatahtlik, ühemõtteline, konkreetne, teadlik ja eriliiki andmete töötlemisel selgesõnaline tahteavaldus. Andmesubjekti kehtiva nõusoleku olemasolu tõendamise kohustus on isikuandmete vastutaval töötlejal. Lisateavet nõusoleku kohta leiate Euroopa Andmekaitsekoogu [Suunised 05/2020 määruse \(EL\) 2016/679](#)

kohase nõusoleku kohta. Palun nõusoleku vorm üle vaadata ja vajadusel täpsustada/täiendada, samuti arvestada spetsialistidelt ja ekspertidelt nõusolekute võtmisega.

5. Taotluse punkti 11 kohaselt andmesubjekte nende isikuandmete töötlemisest ei teavitata, kuivõrd teavitamine ei ole võimalik/põhjendatud, kuna tegemist on olemasolevate registriandmete teisese kasutamisega teadusuuringu eesmärgil ning andmesubjektide individuaalne teavitamine nõuaks ebaproportsionaalselt suurt ajakulu ja ressursi, andmesubjektide õiguste kaitseks rakendatakse täiendavaid kaitsemeetmeid ning uuringu üldine teave avaldatakse SKA kodulehel. Lisaks on viidatud Emori andmekaitsetingimustele.

Isikuandmete kaitse üldmääruse üheks oluliseks põhimõtteks on läbipaistvuse põhimõte. Läbipaistvuse tagamiseks tuleb andmesubjekte isikuandmete töötlemisest teavitada vastavalt IKÜM artiklitele 12 – 14 konkreetselt selles uuringus toimuvast andmetöötlusest. AKI märgib, et taotluses viidatud andmetöötleja üldised andmekaitsetingimused seda ei kajasta ning pärast uuringu tegemist avalikustatud teave tehtud uuringu kohta IKÜM nõudeid ei täida.

Üldmäärus küll kehtestab ka andmesubjektide teavitamata jätmise alused, kuid neid saab rakendada pigem erandlikel asjaoludel. Antud uuringu taotluses ei nähtu selliseid erandlikke asjaolusid, mis takistavad isikute teavitamist. Teavitada on võimalik läbi (sotsiaal)meedia, ministeeriumi, asutuse kodulehe kaudu vms viisil. Seega palun kaaluda andmesubjekti teavitamise võimalusi ja vastavalt sellele taotlust täiendada. Kui leiate, et isegi ka üldine andmesubjektide teavitamine võimalikuks ei osutu, palun seda otsust põhjendada.

Palun esimesel võimalusel, kuid hiljemalt **25.05.2025** taotluses esinevad puudused kõrvaldada ning täpsustused taotlusvormile sisse viia. **Muudatused palun algtekstist eristada**. Vastus palun saata aadressil info@aki.ee.

Tähtajaks puuduste kõrvaldamata jätmise korral võib AKI vastavalt haldusmenetluse seaduse § 15 lõikele 3 jätta taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel